

A csengettyűvirág (*Adenophora lilifolia*) a jégkorszak késői híromdója

A TURJÁNVIDÉK LIFE+ PROGRAM TEVÉKENYSÉGEI

VÍZVISSZATARTÁS, VÍZKORMÁNYZÁS

Vízügyi műtárgyak telepítésével aktív és passzív módon akadályozzuk meg a vizes élőhelyek további kiszáradását.

IDEGENHONOS FAJOK ELTÁVOLÍTÁSA, ŐSHONOSOK TELEPÍTÉSE

Az özönnövényeket kíméletes vegyszeres és mechanikus módszerrel eltávolítjuk, helyükre – ahol szükséges – őshonos fajokot telepítünk, hogy javuljon az élőhelyek természetessége.

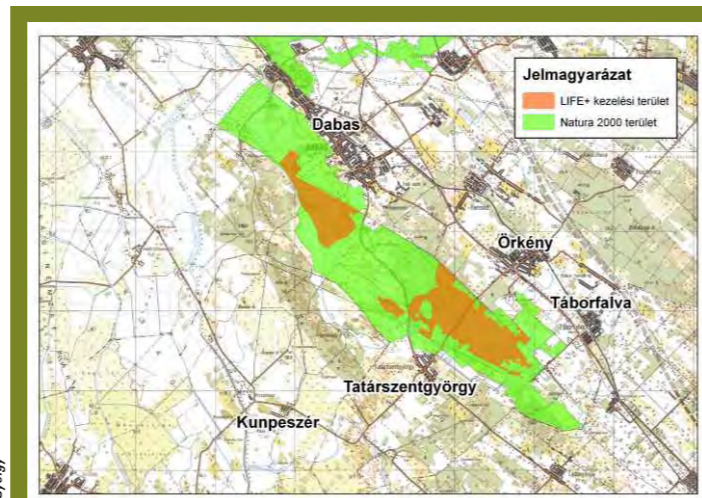
KEDVEZŐ ÉLŐHELY LÉTREHOZÁSA A RÁKOSI VIPERA ÉS SOK MÁS FAJ SZÁMÁRA

Területvásárlással, szürkemarha-legeltetés bevezetésével, szántók és faültvények gyepé alakításával teremtjük meg nagyméretű, optimális életterületet.

INFORMÁCIÓ-ÁTADÁS

Segítséget nyújtunk a katonáknak ahhoz, hogy a lőtér használata közben az ott található természeti értékeket sikeresen megőrizték. Nagy hangsúlyt fektetünk a laikus és szakmai közönség tájékoztatására, valamint a természetvédelmi kezelések eredményének nyomon követésére is.

Fotó: Baranyai Zsolt

Térkép: Verő György

A Natura 2000 terület nagy része katonai használatban van. A honvédelem a természet védelmét is szolgálhatja.

Írta és szerkesztette: Csóka Annamária, Bera Márta, **Lektorálta:** Kézdy Pál, **Olvasószerkesztő:** Palkó Katalin, **Fotók:** Baranyai Zsolt, Bérces Sándor, Halpern Bálint, Csóka Annamária, SzVTE, Vajda Zoltán, Verő György, **Térkép:** Verő György, **Kiadja:** Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – WWF Magyarország

Nyomdai előkészítés: Walton Promotion Kft.,

Nyomdai kivitelezés: Walton Promotion Kft., Budapest, 2012

Készült az Európai Unió LIFE pénzügyi alapja és a Vidékfejlesztési Minisztérium támogatásával.

TURJÁNVIDÉK – Az Alföld rejtett kincse

LIFE-Természet program a Turjánvidék megőrzéséért

Fotó: Halpern Bálint

Pannonikumok: homoki gyepek és nyáras-borókás a Turjánvidék Natura 2000 területen

Fotó: Csikla Annamária

Az ember tájálalakító tevékenységének eredményeként napjainkra kevés maradt Alföldünk eredeti – Európában példa nélkül álló – növénytakarójából. A vizenyős, süppedékes, nehezen járható növényzetet nevezzük turjánosnak. Sok olyan faj él itt, amely kizárólag a Kárpát-medencére jellemző.

A rákosi vipera (*Vipera ursinii rakosiensis*), hazánk és Európa egyik legveszélyeztetettebb gerinces állata

Fotó: Halpern Balint

A ritka skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*) a korhadó fák kérge alatt él

Fotó: Németh Tamás

TURJÁNVIDÉK – AZ ALFÖLD REJTETT KINCSE

A Turjánvidék Natura 2000 terület déli fele két részből tevődik össze. Az egyik a Dabasi Turjános Természetvédelmi Terület, amely 1965 óta országos jelentőségű védelem alatt áll. A másik az 1876-ban alapított Táborfalvai Lő- és Gyakorlótér. Hazánk egyik legnagyobb aktív katonai lőtere elzártsága miatt tudott megőrizni kivételes természeti értékeket.

A homoki nőszirm (*Iris arenaria*) bennszülött növényfaj

Fotó: Varr György

Fotó: Szék-Völgy Természetvédelmi Egyesület

A fokozottan védett ürge (*Spermophilus citellus*) homokpuszták talajába ássa több méteres járatrendszerét

HOGYAN TUDJUK MEGŐRIZNI EZT AZ EGYEDÜLÁLLÓ TERMÉSZETI ÉRTÉKET?

Ötéves természetvédelmi program indult el, melynek célja a Turjánvidék déli részének, számos ritka élőhely és faj otthonának megmentése. A „Kiemelt jelentőségű természeti értékek megőrzése a Turjánvidék Natura 2000 terület déli részén” című pályázat 2011 és 2016 között valósul meg, a LIFE-Természet alpból nyert támogatásnak köszönhetően. Megvalósítására az alábbi szervezetek fogtak össze:

- Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
- Honvédelmi Minisztérium Fegyverzeti és Hadbiztosi Hivatal
- Honvédelmi Minisztérium Budapesti Erdőgazdaság Zrt.
- WWF Magyarország

NATURA 2000 ÉS LIFE TERMÉSZET PROGRAM

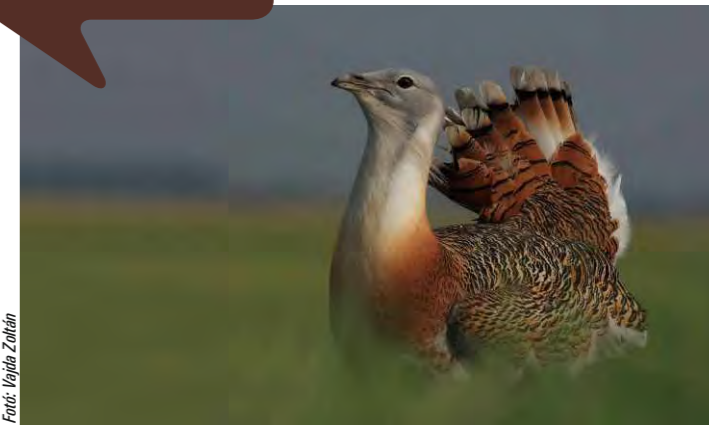

Európai szintű védelem a veszélyeztetett fajok és élőhelyek megmentéséért

Az Európai Unió valamennyi tagországában felmérték, melyek a különösen értékes élőhelyek és fajok, és ezek a területek Natura 2000 minősítést kaptak. Az EU a természeti értékek megőrzéséhez pénzügyi forrást is biztosít a LIFE-Természet alpból. A Turjánvidék nagy része a Natura 2000 hálózathoz tartozik, ezért volt lehetséges, hogy védelmére pályázatot nyújtunk be.

Fokozottan védett állatfajunk: a túzok (*Otis tarda*). Vajon sikerül-e megőriznünk?

Fotó: Vajda Zoltán

MILYEN VESZÉLYEK FENYEGETIK A TURJÁNVIDÉK ÉLŐVILÁGÁT?

A TERÜLET KISZÁRADÁSA: A melegedő éghajlat, a kevesebb csapadék és a mesterséges lecsapolások miatt a vizigényes élőhelyek és élőlények fokozatosan visszaszorulnak.

ÖZÖNNÖVÉNYEK TERJEDÉSE: Az agresszív idegenhonos növények (elsősorban az akác, a bálványfa, az ezüstfa, a zöld juhar, a selyemkóró) kiszorítják az őshonos fajok egy részét, és átalakítják, elszegényítik az élőhelyeket.

HELYTELEN GYEPKEZELÉS: Az intenzív kaszálás egyhangúvá teszi a rétek szerkezetét, ezáltal csökkenti az ott előforduló fajok változatosságát, és kedvezőtlen életfeltételeket teremt a rákosi vipera számára is.

INFORMÁCIÓHIÁNY: Ha nem vagyunk tudatában a természeti értékek létezésének, nehéz megóvnunk ezeket – a kevés ismeret sokféle illegális területhasználatot eredményezhet.